

Anju Bala and others v. State of Punjab and another 43
(Nirmal Yadav, J.)

ਨਿਰਮਲ ਯਾਦਵ ਜੇ.

ਅੰਜੂ ਬਾਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

CrI. ਐਮ. ਨੰਬਰ 50850/2003 ਦਾ ਐਮ

19 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2006

ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ, 1973-ਐਸ.ਐਸ. 319 ਅਤੇ 482—ਪਤੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਪਤਨੀ ਵੱਲੋਂ ਆਮ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਦੋਸ਼ — ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੇਕਸੂਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ—ਪਤਨੀ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ—ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ 3 ਮੈਂਬਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨਲ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ—ਪਤਨੀ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਿਆਨ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ—ਧਾਰਾ 319 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ—ਰਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ—ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ 482 ਕਰੋੜ ਦੇ ਤਹਿਤ . ਪੀਸੀ—ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ—ਕੇਸ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਦਾਜ ਸਬੰਧੀ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਨਾ ਹੋਣ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਸਪਸ਼ਟ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ। ਪਤੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ-ਪ੍ਰਿਮਾ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾ 406/498-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ-ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ।

ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਆਮ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਸਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਆਮ ਦੋਸ਼ ਲਗਾ ਕੇ ਜਾਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦਾਜ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਸੀ ਪਾਉਣ ਦੀ ਆਮ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ. ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਆਖਰਕਾਰ ਅਸਲ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਇਸਤਰਾਸਾ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਏਐਸਆਈ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੋੜੇ ਦਾ ਵਿਆਹ ਇੱਕ ਸਾਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਮੁੰਦਰੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੂਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਦਾਜ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਲਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਪਾਇਆ ਸੀ ਕਿ

ਸੁਭਾਸ਼ ਕਟਾਰੀਆ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਆਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਹ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਕੱਲੇ ਸੁਭਾਸ਼ ਕਟਾਰੀਆ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 319 ਸੀਆਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ

ਅਚਾਨਕ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਿਸੇ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਸੀ.

(ਪਰਾ ੯)

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਏ.ਪੀ.ਐਸ.

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਰ.ਕੇ.ਨਿਹਾਲਸਿੰਘਵਾਲਾ, ਡੀ.ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ।

ਟੀਐਨ ਗੁਪਤਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਨਿਰਣਾ

ਨਿਰਮਲ ਯਾਦਵ ਜੇ.

(1) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰ: 1, 4 ਅਤੇ 5 ਭੈਣਾਂ ਹਨ ਜਦਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰ: 3 ਸੁਭਾਸ਼ ਕਟਾਰੀਆ ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰ: 2 ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰ: 3 ਦੀ ਪਤਨੀ ਹੈ। ਉਹ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਕਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਮੋਗਾ ਦੁਆਰਾ 1 ਅਗਸਤ, 2003 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ।,—ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 406, 498A ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 319 ਸੀਆਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਮਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੀ.ਸੀ

(2) ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸੋਨੀਆ ਅਰੋੜਾ ਦਾ ਵਿਆਹ ਸਾਲ 1996 ਵਿੱਚ ਸੁਭਾਸ਼ ਕਟਾਰੀਆ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਹਰਦੇਵ ਕੁਮਾਰ ਅਰੋੜਾ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ 1996 ਨੂੰ ਕੁਈਨਜ਼ ਬੈਚ, ਅਲਬਰਟਾ ਤੋਂ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਆਹ ਸਾਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਦਾਜ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। 10 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਾਫੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਨੀਆ ਅਰੋੜਾ ਕੈਨੇਡਾ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਸੁਭਾਸ਼ ਕਟਾਰੀਆ ਦੇ ਮਾਈਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਉਸ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਆਹ ਦੇ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸੋਨੀਆ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਆ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ, ਸੱਸ ਅਤੇ ਜੀਜਾ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਦੁਕਾਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਉਸਨੇ ਧਾਰਾ 498 ਏ ਅਤੇ 406 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤੀ-ਸੁਭਾਸ਼ ਕਟਾਰੀਆ, ਸਹੁਰਾ ਰਾਮ ਪਾਲ ਕਟਾਰੀਆ ਅਤੇ ਸੱਸ ਸੱਤਿਆ ਰਾਣੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਲਮ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸੋਨੀਆ ਅਰੋੜਾ ਦੁਆਰਾ 7 ਦਸੰਬਰ, 1998 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ.ਕੇ. ਮੱਟੂ, ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਮੋਗਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਾਕੀ ਤਿੰਨ ਦੋਸ਼ੀਆਂ, ਸੁਭਾਸ਼ ਕਟਾਰੀਆ, ਰਾਮ ਪਾਲ ਕਟਾਰੀਆ ਅਤੇ ਸੱਤਿਆ ਰਾਣੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ 18 ਦਸੰਬਰ, 2000 ਨੂੰ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 319 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਲਈ

Anju Bala and others v. State of Punjab and another 45
(Nirmal Yadav, J.)

ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕੀਤਾ , - 1 ਅਗਸਤ, 2003 ਦੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ।

(3) ਸੰਮਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਮੋਗਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵਿਦਵਤਾ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਉਪ ਮੰਡਲ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ, ਧਾਰਾ 319 ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਸੀ.ਆਰ. ਪੀਸੀ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ , — 29 ਸਤੰਬਰ, 2003 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਨੁਸੂਚੀ P-5। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(4) ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ, ਮੋਗਾ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਏ.ਐਸ.ਆਈ.-ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਮਾਰਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪੰਦਰਵਾੜਾ ਲੱਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਪਰਤਣਾ ਸੀ, ਉਸਨੇ 2 ਦਸੰਬਰ, 1998 ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਮ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, 7 ਦਸੰਬਰ, 1998 ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ਕਿ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 4 ਤੋਂ 7 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ 13 ਦਸੰਬਰ, 1998 ਨੂੰ ਫਲਾਈਟ ਫੜਨੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ 6 ਦਸੰਬਰ, 1998 ਨੂੰ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੌਰ, ਏਐਸਆਈ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ

Ctrl ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ। ਫੁਟਕਲ ਨਹੀਂ 1999 ਦੇ 23595-ਐਮ. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 18 ਦਸੰਬਰ, 2000 ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਦਵਤਾ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 319 ਸੀਆਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। PC ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 406, 498-ਏ ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

(5) ਮੈਂ ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਘੋਖ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(6) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1, ਸੁਭਾਸ਼ ਕਟਾਰੀਆ ਦੀ ਭੈਣ, ਜਿਸਦਾ ਸਾਲ 1984 ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋੜੇ ਦੇ 18 ਅਤੇ 17 ਸਾਲ ਦੇ ਦੋ ਵੱਡੇ ਬੱਚੇ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 4, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਸੀ

ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਅਲੱਗ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 5 ਦਾ ਵਿਆਹ ਸਾਲ 1988 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਵੀਂ ਸੁਭਾਸ਼ ਕਟਾਰੀਆ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਹਨ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਸੁਭਾਸ਼ ਕਟਾਰੀਆ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵਿਆਹ ਤੋਂ 10 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸੁਭਾਸ਼ ਕਟਾਰੀਆ ਉਸ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਹੋ ਗਏ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਖੁਦ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀਆਂ ਵਿਆਹੀਆਂ ਭੈਣਾਂ, ਭਰਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਮਨਘੜਤ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਲ ਵਿਛਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਕਾਫ਼ੀ ਅਸੰਭਵ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰੋ, ਨਿਆਂਇਕ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰੋ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਰਦੇਵ ਕੁਮਾਰ ਨਾਲ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸਦਾ ਵਿਆਹ ਸੁਭਾਸ਼ ਕਟਾਰੀਆ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਵਿਆਹ ਸਾਦਾ ਜਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਸਮੇਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਮੁੰਦਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦਾਜ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਪਾਇਆ ਗਿਆ

ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਝੂਠੇ ਹੋਣ ਲਈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 406 ਜਾਂ 498A ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਚਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਲਮ ਨੰ. 2. ਜਵਾਬਦੇਹ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ।

(7) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ 7 ਦਸੰਬਰ, 1998 ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 319 ਸੀ.ਆਰ. ਵਾਧੂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪੀਸੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈਂਡਲ ਵਜੋਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਲਈ। ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ **ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1), ਡਾ. ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2), ਅਤੇ 2004 (2) ਤਾਜ਼ਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਰਿਪੋਰਟਾਂ (ਅਪਰਾਧਿਕ) 398 (ਪੀ ਐੱਡ ਐਚ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।** ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਮਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਰਿਵੀਜ਼ਨਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ। ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ **ਮਾਈਕਲ ਮਚਾਡੋ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੋਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (3)** ਵਿਚ

Anju Bala and others v. State of Punjab and another 47
(Nirmal Yadav, J.)

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।

(8) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਾਰਜ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੂਜੀ ਰੀਵਿਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ* ਕਿ

- (1) 2004 (4) RCR (ਅਪਰਾਧਿਕ) 332 (P&H)
- (2) 2002 (2) RCR 719 (P&H)
- (3) 2002 (2) RCR (ਅਪਰਾਧਿਕ) 75 (SC)

ਧਾਰਾ 482 ਕਰੋੜ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ PC ਅਪਵਾਦ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਕਸਰਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਇਹ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣਾ ਗਲਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਜਾਂ ਬੇਤੁਕੀ, ਘਿਨਾਉਣੀ ਜਾਂ ਦਮਨਕਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਦਾ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੇਸ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਂ ਬਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਹੁੰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 406 ਅਤੇ 498A ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਗੰਦੀ, ਫਜ਼ੂਲ ਜਾਂ ਘਿਨਾਉਣੀ ਹੈ। ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐਮ. ਦੇਵੇਂਦਰਪਾ, (4) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।

(9) ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਦਿਆਂ, ਮੈਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਕਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਇਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਆਮ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਹਨ। ਦਾਜ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਸੌਪਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਮਧੂ ਬਾਲਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੋਲਾ ਇੱਕ ਸੂਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੋਨੇ ਦੀ ਚੇਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੰਗੀਨ ਟੀਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ- ਮਧੂ ਬਾਲਾ, ਨੀਲਮ ਰਾਣੀ ਅਤੇ ਵੀਨਾ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਸੋਨੇ ਦੀ ਮੁੰਦਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਕੱਪੜੇ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਸਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਲੇਖ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਪਤੀ ਸੁਭਾਸ਼ ਕਟਾਰੀਆ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤੋਹਫੇ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਜ ਦੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਅਸਪਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 406 ਆਈਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਸਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ

(4) 2002 (1) ਆਰਸੀਆਰ (ਅਪਰਾਧਿਕ) 481

ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਆਮ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾ ਕੇ ਜਾਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕੀਤਾ। ਦਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਸਾਕਸ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਮ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਆਖਰਕਾਰ ਅਸਲ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਰਗਾਸਾ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਏ.ਐੱਸ.ਆਈ.-ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੋੜੇ ਵਿਆਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮੁੰਦਰੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੂਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ ਦਾਜ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਲਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਸੁਭਾਸ਼ ਕਟਾਰੀਆ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਆਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਵਿਆਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਕੱਲੇ ਸੁਭਾਸ਼ ਕਟਾਰੀਆ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 319 ਸੀਆਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਿਸੇ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਸੀ.

(10) ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਸੋਧ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 482 ਕਰੋੜ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ। ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ PC ਅਸਧਾਰਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀਸੀ ਸ਼ੁਕਲਾ ਬਨਾਮ ਸੀਬੀਆਈ, (5) ਅਤੇ ਮਧੂ ਲਿਮਦੇ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ, (6) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(11) ਮੀਨਿਆ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 1 ਅਗਸਤ, 2003 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦੂਜੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਮਨ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਸਰਜ਼ ਪੈਪਸੀ ਫੂਡ ਲਿਮਿਟਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਪੈਸ਼ਲ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ (7) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਹੈ:-

“ਇਹ ਨਿਪਟਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਤੇ

(5) 1980 (2) SCR 380

(6) 1977 (4) SCC 551

(7) 1997 (4) RCR (CrL.) 761 (SC)

ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਜਨ ਲਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ 1991 (1) RCR (CrL.) 383 (SC): JT 1990(4) SC 650 : 1992 Supp. (1) 335, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੀਵਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਸਾਧਾਰਣ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਕੁਝ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਿੱਥੇ

Anju Bala and others v. State of Punjab and another 49
(Nirmal Yadav, J.)

ਅਦਾਲਤ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗੀ, ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਠੋਰ ਫਾਰਮੂਲੇ ਨੂੰ ਲਚਕੀਲੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੋ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ। ਅਜਿਹੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਇਮਪਲੇਇੰਟ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼, ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਰਟੀਕਲ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਧਾਰਾ ਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਰਹੇ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਅਤੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ।

(12) ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 406, 498A ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁੱਢਲਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 1 ਅਗਸਤ, 2004 ਦੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ, ਸੰਮਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। .

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ